

úvodník

AKTUÁLNÍ INFORMACE O SPOLEČNÉM JEDNÁNÍ VÝBORU PSYCHIATRICKÉ SPOLEČNOSTI ČLS JEP, MINISTRA ZDRAVOTNICTVÍ A UŽŠÍHO VEDENÍ MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ ČR

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
rozhodli jsme se, a to zcela proti všem tradicím, upustit v tomto čísle od uveřejnění klasického úvodníku, a zařazujeme na první stránky stručnou aktuální informaci o setkání členů výboru Psychiatrické společnosti ČLS JEP s ministrem zdravotnictví prof. MUDr. Vlastimilem Válkem, CSc., MBA, EBIR, a užším vedením Ministerstva zdravotnictví ČR (někteří náměstci a ředitelé odborů). Setkání dne 19. 4. 2023 bylo iniciováno výborem společnosti prostřednictvím poradce pro reformu péče o duševní zdraví bez nároku na finanční plnění prof. MUDr. Tomáše Kašpárka, Ph.D., kterému patří za jeho aktivitu velké poděkování.

Jednání proběhlo na MZ ČR a vzhledem k závažné situaci v oblasti dětské a dorostové psychiatrie jsme k jednání přizvali i zástupce Sekce dětské a dorostové psychiatrie PS ČLS JEP, a to její předsedkyni MUDr. Petru Uhlíkovou a doc. MUDr. Michala Goetze, Ph.D. Vedení ministerstva jsme před vlastním jednáním předali text, ve kterém upozorňujeme na závažnou situaci v oboru, zejména kvůli nárůstu potřeby a nedostatečné personální kapacitě tuto potřebu pokrýt, což vede ke zhoršení dostupnosti péče:

Stav psychiatrické péče a výzvy k řešení: „V současné době čelíme obrovskému nárůstu potřeby psychiatrické péče o děti i dospělé. Současně se to děje v situaci bezprecedentní personální krize v psychiatrické péči, nedostatku veškerého odborného personálu, a tedy i nedostatečné nabídky psychiatrických služeb. Důsledkem je nadměrný tlak zejména na ambulantní psychiatrii, krizová centra, veškerou hospitalizační péči pro děti a dorost, psychoterapeuty, vše s překročením jejich kapacity a sníženou dostupností psychiatrické péče. Na nynějším stavu se jednoznačně podílí desetiletí trávající podfinancování psychiatrické péče a služeb v oblasti péče o duševní zdraví. Tlaku čelíme krizovými opatřeními v rámci stávající, ale již selhávající, sítě, služby o adolescentní pacienty ve významné míře přebírají služby pro dospělé pacienty. Situace není dle našeho názoru dlouhodobě udržitelná. Potřebujeme účinná urgentní opatření, která zvýší dostupnost odborného personálu, dostupnost a ekonomickou stabilitu ambulantní psychiatrické péče, krizové péče, psychoterapie, ale i akutní lůžkové péče pro děti i dospělé, což vše vyžaduje okamžitou systémovou změnu financování pedopsychiatrické péče a prostředky pro modernizaci dlouhodobě zanedbávaných zdravotnických zařízení a jejich vnitřního prostředí a vybavení.

Cílem reformy péče o duševní zdraví (a vlastní reformy psychiatrie) je zvyšování kvality a humanizace podmínek při poskytování psychiatrické péče a řešení situace dlouhodobě hospitalizovaných pacientů v psychiatrických nemocnicích rozvojem služeb komunitních a sociálních služeb a zavedení efektivních preventivních opatření. Na těchto cílech trváme

a neměníme je. Bez výraznějšího rozvoje pobytových a sociálních a sociálně-zdravotních služeb pro osoby náročné na péči a bez výše uvedených opatření pro stabilizaci základní psychiatrické sítě je rozvoj nových služeb a pokračování modernizace lůžkového fondu obtížné.“

V průběhu 2,5hodinového jednání proběhla široká diskuse o procesech možných změn, kdy pan ministr vnímá jako hlavního partnera odbornou společnost a je připravený realizovat návrhy, které mu výbor společnosti prostřednictvím jeho poradce prof. Kašpárka předloží a pro které pak bude jeho administrativa hledat cesty k řešení. Jeho zájmem je zejména zjednodušení procesu vzdělávání a další způsoby podpory navýšení personální kapacity. Následovala diskuse o problematice financování různých typů služeb, rozvíjení spolupráce s ostatními resorty, ale také o potřebě dlouhodobé vize o roli jednotlivých psychiatrických služeb v celém systému psychiatrické péče ČR. Měli jsme také možnost ujasnit si informace, které probíhají mediálním prostorem. Pan ministr vyslovil oblasti psychiatrie svou podporu, deklaroval zájem hledat opatření, která zvýší dostupnost našich služeb, očekává však naše aktivní zapojení do procesu návrhu kroků jednotlivých nezbytných opatření. Kolegové ze Sekce dětské a dorostové psychiatrie byli ujištěni, že pan ministr velmi citlivě vnímá jejich složitou situaci, považuje řešení krize v oblasti dětské a dorostové psychiatrie za jednu z hlavních priorit resortu a přislíbil dlouhodobou podporu. Dosavadní opatření by tak neměla být jednorázová a konečná, ale dlouhodobě udržitelná a efektivní.

V závěru jsme se všichni shodli na tom, že neexistuje rychlé a jednoduché řešení současné krize, ale je zjevné, že existuje vůle hledat cesty jejího řešení.

*Z podkladů a zdrojů dodaných prof. Tomášem Kašpárkem
a předsedkyní PS ČLS JEP Simonou Papežovou sestavil a redakčně upravil Martin Anders.
martin.anders@vfn.cz*